

Toespraak van NGVA voorzitter Jeroen van Stokkom voor jaarvergadering 2013

De afgelopen jaren zijn niet makkelijk geweest. Niet voor de Nederlandse visteeltsector en niet voor het NGvA. Wat betreft het NGvA: de laatste jaarvergadering is 22 april 2010 geweest. De drie jaar daarna is het genootschap vooral in leven gehouden door het trouw verschijnende blad AQUAcultuur. Hulde hiervoor aan de redactie commissie en meer in het bijzonder de vandaag als bestuurslid aftredende Peter van der Heijden die tot eind 2011 ervoor heeft gezorgd dat het blad Aquacultuur keurig en goed gevuld met interessante artikelen op tijd op uw deurmat verscheen.

Wij zijn van mening dat het NGvA slechts bestaansrecht heeft of een functie vervult bij een visteeltsector in Nederland. Vandaar wellicht eerst even een korte beschrijving van de visteeltsector in Nederland anno 2013.

Paling en meerval

De tonnages van geproduceerde vis in Nederland zijn de afgelopen jaren niet gestegen. Op zijn best zijn deze op hetzelfde niveau gebleven. Voor meerval schatten we dit als NGvA op 4000 ton en voor paling op 3500 ton.

Het aantal paling- en meervalbedrijven in Nederland is in de afgelopen 3 jaar sterk gedaald. Naar onze inschatting is het aantal meervalkwekerijen van een kleine 20-tal terug gegaan naar maximaal tien. Ook het aantal palingbedrijven is van een kleine 20-tal tot de helft gereduceerd. Voor meerval is er één bedrijf dat ongeveer de helft van het kweekvolume van 4000 ton produceert. Voor de paling is er één bedrijf dat ongeveer 2/3 van het kweekvolume van 3500 ton van deze vissoort produceert.

Bij meerval is het misschien aardig om op te merken dat er op dit moment 3 gespecialiseerde pootvisleveranciers en ook 3 gespecialiseerde verwerkers actief zijn. Dit is meer dan in het verleden ooit het geval is geweest. De vraag is of dat een verbetering is en er wel ruimte is voor deze 3 pootvisbedrijven en verwerkers om naast elkaar te blijven bestaan omdat de markt voor meerval klein is.

Ook voor paling is er een pootvisbedrijf gekomen in Volendam. Wij hopen snel te kunnen melden dat het dit bedrijf gelukt is om glasaal voor de markt te maken.

Overige soorten

Overige zoetwaterviskweek betreft vooral siervis en enkele snoekbaarsbedrijven (voor zover bekend 4 stuks). De tilapiakweek in Nederland is nagenoeg verdwenen. Voor zover ons bekend is er nog één kweker die op relatief kleine schaal wat tilapia afmest voor een gespecialiseerde markt. Wel is er een pootvisbedrijf actief dat internationaal zeer succesvol opereert. Voor forel is er voor zo ver wij weten een 3 tal productiebedrijf-

ven dat samen enkele tientallen tonnen vis produceren.

Wat betreft de marine kweek, zijn er 2 tarbot bedrijven. Deze bedrijven experimenteren ook met tong. Verder is er een Yellow tail kingfishbedrijf dat ook nog op experimenteel niveau bezig is.

Als laatste willen we niet onvermeld laten dat Nederland wellicht nog altijd een bloeiende schaal- en schelpdierencultuur heeft. Welke qua volume en economische waarde de vissector vele malen overstijgt. Echter doordat wij als NGvA bestuur helaas geen leden meer hebben die hierin werkzaam zijn, is ons onvoldoende bekend hoe deze sector er momenteel voorstaat om hier informatieve mededelingen over te kunnen doen.

Het Genootschap

Na u een indruk gegeven te hebben van de praktijksituatie van viskwekend Nederland, nu de situatie van het Nederlands Genootschap voor Aquacultuur. Het NGvA heeft altijd twee poten gehad waarop ze draaide: de activiteiten en het blad Aquacultuur.

Het blad: ook in 2010, 2011 en 2012 is de redactiecommissie erin geslaagd elk jaar 6 nummers van ons blad Aquacultuur uit te brengen. We kunnen wel zeggen dat in tijden van weinig NGVA activiteiten dit voor de leden het belangrijkste (enige) teken van leven was vanuit het NGVA. Eind 2010 vierde het blad zijn 25-jarig bestaan met een extra dik, geheel in kleur uitgevoerd nummer waaraan ook oud-hoofdredacteurs een bijdrage hebben geleverd. Verheugend was het op gang komen in de afgelopen jaren van een serie frequente bijdragen aan het blad door de onderzoekers van IMARES en door de leden (studenten) van Aquarius. Ook vanuit Vlaanderen zagen we de afgelopen jaren vrij geregeld een bijdrage in het blad verschijnen. Door een goede samenwerking

met andere Nederlandse tijdschriften over vis(teelt) wordt door de redactie ook steeds vaker artikelen overgenomen die elders al eerder waren verschenen.

Over het algemeen gaat het vol krijgen van Aquacultuur niet vanzelf: de verantwoordelijkheid voor het vullen van het blad met interessante artikelen ligt nog bij een te klein aantal mensen dat geregeld een stuk inlevert en blijft voor de hoofdredacteur een constante zorg en punt van aandacht. Leden die een toetsenbord kunnen bespelen worden hierbij opgeroepen eens een bijdrage aan het blad te leveren.

In de afgelopen 3 jaar werden sommige leden van de redactiecommissie geleidelijk minder productief in ons blad terwijl andere leden geregeld hun bijdragen bleven leveren. De trouwe bijdragen vanuit het Centraal Veterinair Instituut te Lelystad en van Jos Scheerboom over zijn betrokkenheid bij visteeltontwikkeling in Indonesië en aan de rubriek De Achterkant mogen niet ongenoemd blijven. Als nieuw lid kon in 2010 Michiel Fransen aan de redactiecommissie worden toegevoegd. De redactiecommissie bestaat nu uit 8 leden. Met ingang van het eerste nummer van 2012 heeft Wim van Eijk de rol van hoofdredacteur van Peter van der Heijden overgenomen.

De activiteiten

Op de ALV van 22 april 2010 is er een oorkonde uitgereikt aan prof. Bram Huisman vanwege zijn verdiensten voor de Nederlandse aquacultuur. Op die avond heeft Guido van de Thillaert van ZF screens BV ons bijgepraat over de voortplanting van de paling in gevangenschap.

Op 1 juli 2010 was er een thema-avond over de Nederlandse aquacultuur, georganiseerd door het NGvA in samenwerking met wat toen nog het ministerie van LNV heette. Met zestig bezoekers was het een zeer warme en geslaagde avond. Arie van Duijn opende de

avond met de presentatie van het rapport "Visteelt in Nederland, analyse en aanzet tot actie". Hierop volgde een soort Lagerhuisdebat waarin prof. Johan Verreth de discussie leidde over een aantal stellingen over het aquacultuurbeleid in Nederland. Dit debat was een vervolg op de eerder dat jaar (21 januari) georganiseerde avond over de toekomst van de Nederlandse visteelt. (Redactie: in Aquacultuur 2010, nr 4 heeft een verslag gestaan over deze thema-avond).

Op 2 oktober 2010 was er een vrijwilligers dag van het NGvA. Ca 18 leden, allen actief in commissies en bestuur, gingen met de boswachter de Veluwe op en genoten na afloop in Otterloo van een stampotbuffet.

Op 17 maart 2011 was er een thema-avond over de grondsmak in vis met drie sprekers: Edward Schram als onderzoeker, Pim Wilhelm als man uit de praktijk en Bertus van Panhuis vanuit zijn ervaring met visverwerking.

Op zaterdag 21 mei 2011 was er een Themadag in Zeeland met 20 deelnemers. Er werd een bezoek gebracht aan het proefbedrijf van Zeeuwse Tong en aan Zeeland Aquacultuur, het schelpdierenproefbedrijf van Roem van Yerseke en Prins & Dingemans (Redactie: zie Aquacultuur 2011 nr 3 voor een verslag van die dag).

ENTOENVIEL HET STIL... GEEN ALV IN 2011 (over 2010) EN ZELFS GEEN ALV IN 2012 over het jaar 2011.

Wellicht is het goed om even terug te gaan naar de ALV van 20 april 2010. Tijdens deze vergadering traden enkele bestuursleden welke zich zeer geruime tijd ingezet hadden af. O.a. secretaris en tijdelijk voorzitter Menno ter Veld en penningmeester Olivier Schneider.

Als ik bij mezelf mag beginnen moet ik

bekennen dat ik mezelf had aangemeld als voorzitter omdat ik wist dat de vorige bestuursleden al lang naar opvolgers zochten en er maar niet in slaagden deze te vinden. Dit ging me aan het hart om dat ik het NGvA altijd een warm hart toe heb gedragen en ik ooit tijdens mijn studententijd lid ben geweest van de activiteitencommissie en redactiecommissie en ik heb altijd gedacht het NGvA-verhaal compleet te maken door ook ooit een keer in het bestuur te gaan.

De keuze voor mij om me aan te melden als voorzitter was vooral gebaseerd op de gedachte dat voorzitter zijn eenvoudig zou zijn. Dit zou in principe namelijk niet meer moeten inhouden als bestuursvergaderingen bijeen roepen en voorzitten en met dit bestuur proberen te zorgen dat de twee commissies hun werk na behoren zouden doen.

Een penningmeester en een secretaris waren gevonden volgens het oude bestuur en met de ervaren commissie leden Peter van der Heijden namens de redactie en Magnus van der Meer namens de Activiteitencommissie dacht ik in een gespreid bedje te stappen.

Groot was dan ook de teleurstelling toen ik een dag na de ALV van 2010 de nieuw gekozen penningmeester welke tijdens de inauguratie helaas afwezig was, opbelde en deze nergens van af bleek te weten. Sterker nog.... aan gaf duidelijk aan het oude bestuur aangegeven te hebben hier helemaal geen tijd voor te hebben.

In mijn overmoed dacht ik met mijn kenniskring vanuit mijn dagelijkse werkzaamheden binnen de sector wel even snel een opvolger te vinden. Niets was minder waar. Wie ik ook contacteerde, niemand had tijd en zeker niemand ambieerde de positie van penningmeester. Bovendien gaf de vorige penningmeester aan helaas zijn pasje en paswoord van de bankrekening van het

NGvA kwijt te zijn.

Een telefoontje naar de ING bank in Arnhem waar de NGvA rekening liep leerde mij dat een nieuw pasje krijgen en nieuwe inlog codes alleen gedaan konden worden door de geregistreerde bestuursleden zoals bekend bij de Kamer van Koophandel. Geregistreerd bij de Kamer van Koophandel waren dhr. Kloet, Faber en Hildebrand. Welke bestuursleden waren geweest in een periode voordat het aftredende bestuur (dhr. Schneider, Ter Veld, etc.) aantraden.

Administratieve zaken zijn nooit mijn grootste kracht en vooral liefde geweest. Bovendien deden er op dat moment in zowel mijn privé als mijn zakelijk leven onverwachte ontwikkelingen voor en heb ik (moest ik) de boel de boel laten. Uiteindelijk heeft de administratieve afdeling van het bedrijf waar ik werkzaam ben, bestaande uit dhr. Eric van der Meijden en in latere instantie mw. Bianca van Soest, de NGvA administratie van 2010, 2011 en 2012 op orde gebracht. Tot op een niveau overigens waarvan ik overtuigd ben dat het nog nooit is geweest. Dit is geen kritiek op vorige penningmeesters die zich in eerdere tijden als vrijwilligers hebben ingezet voor deze taak maar nog nooit zijn er financiële experts als de twee eerder genoemde personen geweest die zich over de NGvA administratie bekommerd hebben. Dit houdt in dat alles nu goed gecodeerd staat in een grootboek rekening. Alle mutaties worden automatisch vanuit ING internet bankieren ingeladen. De administratie bijwerken is dus bij wijze van spreken voortaan nog maar een druk op de knop. Dit geldt ook voor het versturen van contributie brieven, facturen en herinneringen. Wat dat betreft hebben we als NGvA bestuur ondanks alles toch een klein erfenisje achter gelaten.

Met betrekking tot de resterende tijd voor ons als bestuur kan ik niet anders dan belo-

ven dat we ons uiterste best zullen doen om de komende jaren het NGvA beter te besturen dan de afgelopen jaren. Wat overigens niet heel moeilijk zal zijn want slechts één activiteit per jaar zal immers al een verbetering zijn ten opzichte van 2012.

Wat we hiervoor wel nodig zullen hebben als bestuur is versterking van het bestuur op 2 posities. Deze zijn de een penningmeester en een algemeen bestuurslid. Voor de positie van vertegenwoordiger van de redactiecommissie in het bestuur heeft Peter van der Heijden een waardig opvolger gevonden in Wim van Eijk. Wij hopen dat Herma Klein de positie van secretaris inhoud blijft geven zoals zij de afgelopen jaren gedaan heeft en zoals eerder beschreven heeft ondergetekende als voorzitter ook goede voornemens om zijn voorzitterschap toch met enige voldoening af te sluiten.

Bovendien hebben ook de 2 commissies van de vereniging versterking nodig. Als vereniging moeten we op zoek naar een nieuwe eindredacteur van het blad AQUACultuur omdat Magnus van de Meer terug treedt vanuit deze positie. Ook de activiteitencommissie heeft dringend nieuwe leden nodig. Met name op het gebied van de activiteiten heeft het NGvA het de afgelopen jaren laten afweten. Hiervoor moeten we overigens als bestuur de hand in eigen boezem steken omdat er vanuit het bestuur geen enkele motivering is uitgegaan richting deze commissie wat natuurlijk wel tot de verantwoordelijkheden van het bestuur hoort. Evengoed bij het NGvA horen thema avonden en -dagen en wij hopen dan ook dat er weer mensen zijn die zich geïnspireerd gaan voelen om hier een bijdrage aan te gaan leveren.

(Redactie: na de ALV van april 2013 hebben zich enkele leden gemeld die een rol in het bestuur en in de activiteitencommissie op zich willen nemen.)